

OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI U HRVATSKOJ U 2007. GODINI

OZLJEDE NA RADU U 2007. GODINI

U 2007. godini je u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo zaprimljeno ukupno 23.914 individualnih prijava ozljeda na radu. U odnosu na 2006. godinu to je smanjenje apsolutnog broja ozljeda na radu za 3,7% (Tablica 1). Najveći broj ozljeda u 2007. godini, odnosno 79,1% dogodilo se na samom radnom mjestu, a 20,9% na putu do posla ili s posla. S obzirom na spol ozlijeđeni na poslu su u 78,1% slučajeva muškarci, a samo u 21,9% žene. Od toga u 86,1% slučajeva

muškarci su stradali na samom radnom mjestu, a u 19,1% na putu do posla, odnosno s posla. U ukupnom broju ozljeda na radu ozljede nastale na putu na/s posla u muškaraca imaju udjel od 14,1%, a u žena 38,4%.

U 2007. godini prema podacima iz prijave ozljede na radu i prijave Državnog inspektorata poginulo je 77 osoba, jedna više u odnosu na 2006. godinu. Na samom radnom mjestu je stradalo 59 osoba (76,6%), odnosno 3 radnika manje u odnosu na 2006. godinu.

Tablica 1. Ukupan broj ozljeda na radu u 2007. godini

	Djelatnost	Broj ukupno ozlijeđenih (na radnom mjestu i na dolasku, odnosno odlasku s posla)	
		Ukupno	Poginuli
	UKUPNO 01 - 99	23.914	77
01	POLJOPRIVREDA, LOV I USLUGE POVEZANE S NJIMA	498	1
02	ŠUMARSTVO, SJEČA DRVA I USLUGE POVEZANE S NJIMA	402	4
A	POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	900	5
05	RIBARSTVO, MRJESTIL. I RIBNJACI; USL. U RIBARSTVU	20	0
B	RIBARSTVO	20	0
10	VAĐENJE UGLJENA I LIGNITA; VAĐENJE TRESETA	0	0
11	VAĐENJE I USLUŽNE DJEL. U VEZI SIROVE NAFTE I ZEMN. PLINA, OSIM ISTRAŽIVANJA	47	0
12	VAĐENJE URANOVIH I TORIJEVIH RUDA	0	0

13	VAĐENJE METALNIH RUDA	0	0
14	VAĐ. OST. RUDA I KAMENA	100	0
C	RUDARSTVO I VAĐENJE	147	0
15	PROIZVODNJA HRANE I PIĆA	1.252	3
16	PROIZV. DUHANSKIH PROIZVODA	17	0
17	PROIZVODNJA TEKSTILA	117	0
18	PROIZVODNJA ODJEĆE; DORADA I BOJENJE KRZNA	232	0
19	ŠTAVLJ. I OBRADA KOŽE; PROIZVODNJA KOŽNIH PROIZVODA	109	0
20	PRERADA DRVA, PROIZVODNJA PROIZVODA OD DRVA I PLUTA, OSIM NAMJEŠTAJA; PROIZVODNJA PREDMETA OD SLAME I PLETARSKIH MATERIJALA	660	1
21	PROIZVODNJA CELULOZE, PAPIRA I PROIZVODA OD PAPIRA	162	1
22	IZDAVAČKA I TISKARSKA DJELATNOST, TE UMNOŽAVANJE SNIMLJENIH ZAPISA	152	0
23	PROIZVODNJA KOKSA, NAFTNIH DERIVATA I NUKLEARNOGA GORIVA	134	0
24	PROIZVODNJA KEMIKALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA	253	0
25	PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	172	0
26	PROIZVODNJA OSTALIH NEMETAL. MINERALNIH PROIZVODA	388	2
27	PROIZVODNJA METALA	338	0
28	PROIZVODNJA PROIZVODA OD METALA, OSIM STROJEVA I OPREME	1.028	0
29	PROIZVODNJA STROJEVA I UREĐAJA, D. N.	446	1
30	PROIZVODNJA UREDSKIH STROJEVA I RAČUNALA	8	0
31	PROIZVODNJA ELEKTRIČNIH STROJEVA I APARATA, D.N.	219	0
32	PROIZVODNJA RADIO-TELEVIZ. I KOMUNIKAC. APARATA I OPREME	67	0
33	PROIZVODNJA MEDICINSKIH, PRECIZNIH I OPTIČKIH INSTRUMENATA TE SATOVA	16	0
34	PROIZVODNJA MOTORNIH VOZILA, PRIKOLICA I POLUPRIKOL.	147	
35	PROIZVODNJA OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	1.528	2
36	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA, OSTALA PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA, D. N.	422	2
37	RECIKLAŽA	86	
D	PRERAĐIVAČKA DJELATNOST	7.953	12
40	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I TOPLOM VODOM	326	2
41	SKUPLJANJE, PROČIŠĆAV. I DISTRIBUCIJA VODE	228	
E	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM I VODOM	554	2
45	GRAĐEVINARSTVO	2.946	23
F	GRAĐEVINARSTVO	2.946	23
50	TRGOVINA MOT. VOZILIMA I MOTOCIKL.; ODRŽAVANJE I POPRAK MOT. VOZILA I MOTOCIK.; TRGOV. NA MALO MOT. GORIVIMA I MAZIVIMA	196	0
51	TRGOVINA NA VELIKO I POSREDOVANJE U TRGOVINI, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	1.029	3
52	TRGOVINA NA MALO, OSIM TRGOV. MOT. VOZILIMA I MOTOCIKLIMA; POPRAK PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	1.346	1
G	TRGOVINA NA VELIKO I MALO, POPRAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKLA TE PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU	2.571	4
55	HOTELI I RESTORANI	801	2

H	HOTELI I RESTORANI	801	2
60	KOPNENI PRIJEVOZ I CJEVOVODNI TRANSPORT	668	3
61	VODENI PRIJEVOZ	48	0
62	ZRAČNI PRIJEVOZ	10	0
63	PRATEĆE I POMOĆNE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU; DJELATN. PUTN. AGENCIJA	331	1
64	POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	662	1
I	PRIJEVOZ, SKLADIŠTENJE I VEZE	1.719	5
65	FINANC. POSREDOVANJE, OSIM OSIGURANJA I MIROVINSKIH FONDOVA	247	0
66	OSIGURANJE I MIROV. FOND., OSIM OBVEZNOGA OSIGUR.	53	0
67	POMOĆNE DJELATNOSTI U FINACIJSKOM POSREDOVANJU	7	0
J	FINACIJSKO POSREDOVANJE	307	0
70	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	55	1
71	IZNAJMLJIVANJE STROJEVA I OPREME, BEZ RUKOVATELJA I PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	28	0
72	RAČUNALNE I SROD. DJELAT.	38	0
73	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	43	0
74	OSTALE POSLOVNE DJELATN.	795	1
K	POSLOVANJE NEKRETNINAMA, IZNAJMLJIVANJE I POSLOVNE USLUGE	959	2
75	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOC. OSIGURANJE	1.816	9
L	JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	1.816	9
80	OBRAZOVANJE	772	2
M	OBRAZOVANJE	772	2
85	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	1.675	1
N	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	1.675	1
90	UKLANJANJE OTPAD. VODA, ODVOZ SMEĆA, SANITAR. I SL. DJELATNOSTI	344	1
91	DJELATNOSTI ČLANSKIH ORGANIZACIJA, D. N.	57	9
92	REKREACIJSKE, KULTURNE I SPORTSKE DJELATNOSTI	288	0
93	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	84	0
O	OSTALE DRUŠTVENE, SOCIJALNE I OSOBNE USLUŽNE DJELATNOSTI	773	10
95	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	0	0
P	PRIVATNA KUĆANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	0	0
99	IZVANRITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	1	0
Q	IZVANRITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	1	0

Prerađivačka djelatnost s udjelom od 33,3% i dalje je na prvom mjestu s obzirom na apsolutni broj ozljeda na radu u 2007. godini, slijedi građevinarstvo (12,3%), djelatnost trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu (10,8%), javna uprava i obrana i obvezno socijalno osiguranje (7,6%), djelatnost prijevoza, skladištenja i veza (7,2%). Smrtne nesreće bile su najčešće u građevinarstvu s udjelom od 29,9% (23 slučaja; 6

manje u odnosu na 2006.), slijedi prerađivačka djelatnost s udjelom od 15,6% (12 poginulih), ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti (13%, 10 poginulih), javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (11,7% - 9 slučajeva).

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u Hrvatskoj je u 2007. godini bilo prosječno 1,547.523 aktivnih osigu-

ranika, odnosno 2,8% više u odnosu na 2006. godinu. Ukupna stopa ozljeda na radu iznosila je 1.545,31/100.000, a ozljeda na radu koje su se dogodile na samom radnom mjestu 1.221,76/100.000. Obje su stope niže u odnosu na prethodnu godinu (1.650,10/100.000 zaposlenih, odnosno 1.295,41/100.000).

Redoslijed specifičnih stopa na 100.000 zaposlenih s obzirom na djelatnost (samo ozljede na radnom mjestu) u 2007. godini je sljedeći: na prvom mjestu se nalazi građevinarstvo sa stopom od 2.641,65/100.000 (2006. godine 3.005,39/100.000); na drugom mjestu je prerađivačka djelatnost sa stopom od 2.562,08/100.000

(2006. godine 2.714,81/100.000), slijedi djelatnost poljoprivrede, lova i šumarstva s 2.516,69/100.000 (2.711,91 u 2006. godini). Dok djelatnost rudarstvo i vađenje bilježi porast s 2.230,77/100.000 u 2006. godini na 2.457,79/100.000 u 2007. godini, opskrba električnom energijom, plinom i vodom postigla je pad stope s 1.910,06/100.000 na 1.740,82/100.000. Stopa u djelatnosti prijevoza, skladištenja i veza porasla je s 1.582,76 na 1.621,45/100.000. Najmanje rizične u 2007. godini bile su djelatnost financijskog posredovanja sa stopom od 255,49 i obrazovanja sa stopom od 429,47 na 100.000 zaposlenih u djelatnosti (Tablica 2).

Tablica 2. Broj prijava ozljeda samo na radnom mjestu te stopa na 100.000 aktivnih osiguranika po područjima djelatnosti u 2007. godini

Područja djelatnosti		Broj prijava	Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnosti
	UKUPNO HRVATSKA	18.907	1.221,76
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	833	2.516,69
B	Ribarstvo	19	1.147,34
C	Rudarstvo i vađenje	131	2.457,79
D	Prerađivačka djelatnost	6.908	2.562,08
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	448	1.740,82
F	Građevinarstvo	2.637	2.641,65
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	1.975	897,63
H	Hoteli i restorani	639	1.448,29
I	Prijevoz, skladištenje i veze	1.313	1.621,45
J	Financijsko posredovanje	102	255,49
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	670	619,09
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	1.195	1.073,92
M	Obrazovanje	424	429,47
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	1.022	1.277,90
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	590	1.262,68
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	0	-
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	1	143,68

Izvor podataka: Individualna prijava ozljede na radu

PROFESIONALNE BOLESTI U 2007. GODINI

U 2007. godini zaprimljene su 103 prijave profesionalnih bolesti što je 5,1% više u odnosu na 2006. godinu (98). Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva (40 prijava), u prerađivačkoj djelatnosti i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi po 21 prijava, zatim u građevinarstvu 7 prijava i u djelatnosti javne uprave i obrane, obveznog socijalnog osiguranja 4 prijave. Ostalih 10 prijava odnosi se na 7 drugih djelatnosti.

Ukupna stopa obolijevanja u 2007. je 6,66/100.000 što je malo više u odnosu na 2006. (6,51/100.000). Najviša stopa profesionalnih bolesti s obzirom na djelatnost zabilježena je u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva i znatno je veća u odnosu na prethodnu godi-

nu, ali i manja u odnosu na 2005. godinu (2007: 120,85/100.000; 2006: 85,95/100.000; 2005: 129,47/100.000). Na drugom mjestu je ribarstvo sa stopom 60,39/100.000 (u 2006. bez prijava), zatim slijedi zdravstvena zaštita i socijalna skrb sa stopom 26,26/100.000 (2006:21,69/100.000; 2005: 32,66/100.000). Na četvrtom mjestu je prerađivačka djelatnost sa stopom 7,79/100.000 (2006. 12,41/100.000). Građevinarstvo je na petom mjestu (7,01/100.000), a slijede javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje (3,59/100.000); prijevoz, skladištenje i veze (2,47/100.000); hoteli i restorani (2,27/100.000); ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti (2,14/100.000); obrazovanje (2,03/100.000); poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge (1,85/100.000) i trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu (0,45/100.000); (Tablica 3).

Tablica 3. Broj prijava profesionalnih bolesti te stopa na 100.000 aktivnih osiguranika po područjima djelatnosti u 2007. godini

Područja djelatnosti		Prijave profesionalnih bolesti	
		Broj prijava	Stopa na 100.000 aktivnih osiguranika u djelatnosti
	UKUPNO HRVATSKA	103	6,66
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	40	120,85
B	Ribarstvo	1	60,39
C	Rudarstvo i vađenje	0	0,00
D	Prerađivačka djelatnost	21	7,79
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	0	0,00
F	Građevinarstvo	7	7,01
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu	1	0,45
H	Hoteli i restorani	1	2,27
I	Prijevoz, skladištenje i veze	2	2,47
J	Financijsko posredovanje	0	0,00
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	2	1,85
L	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	4	3,59
M	Obrazovanje	2	2,03
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	21	26,26
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	1	2,14
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	0	-
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	0	0,00

U 2007. godini najčešće dijagnosticirane profesionalne bolesti su bolesti izazvane štetnim djelovanjem vibracija (33 slučaja ili 32,0%). Na drugom su mjestu zarazne bolesti i kronične periartritične promjene sa po 18 slučajeva ili 17,5%. Slijedi oštećenje sluha uzrokovano štetnim djelovanjem buke (11 slučajeva ili 10,7%), kožne bolesti (10 slučajeva ili 9,7%), pneumokonioze i/ili druge bolesti uzrokovane mineralnom prašinom u četiri slučaja (3,9%). Zloćudne bolesti različitih organa i organskih sustava prijavljene su u 3 slučaja (2,9%). Od ostalih dijagnoza to su:

bronhalna astma, bolesti uzrokovane ionizacijskim zračenjem i trajne promjene na glasnicama sa po 2 slučaja (1,9%).

LITERATURA

Ozljede na radu i profesionalne bolesti u Hrvatskoj 2007. godine, *Bilten*, Hrvatski zavod za javno zdravstvo – kolovoz 2008.

Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2006. godinu, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2007.

prim. dr. sc. Vlasta Dečković-Vukres, dr. med.
Mario Hemen, ing.
Karmen Rutar-Kožul
Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb